**N°. 162.**

# DE GRONDWET.

**VERSCHIJNT**
**Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.**

**PRIJS DER ADVERTENTIEN:**
Van één tot zes regels . . . . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer . . . . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

**DONDERDAG 1 DECEMBER.**

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
**JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.**

Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

**ABONNEMENTSPRIJS:**
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . 5.00.

**Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indiën:**
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 60, Ned. Cour.

## De stem van Nederlands voornaamste handelshuizen.

Bij een adres, in de maand *September* van dit jaar aan den Minister van Financiën ingediend, hebben genoegzaam al de groote handelshuizen in onze voornaamste koopsteden dien Minister verzocht dat hij, op het voetspoor van hetgeen door zijnen voorganger was beloofd en aanvankelijk beproefd, mogt besluiten, om de afschaffing van het tonnegeld voor te dragen.

De slotperiode van dat adres luidt aldus:

»Het is om deze redenen, en hoezeer de ondergeteekenden doordrongen zijn van de moeijelijkheid, »verbonden aan het afschaffen van belastingen zonder »daarvoor een equivalent aan te wijzen, dat zij met »den meesten nadruk verzoeken, dat Uwe Excellentie »goed moge vinden in overweging te nemen om IN »HET TEGENWOORDIG TIJDSTIP DAT 'S LANDS FINANCIËN »IN GUNSTIGEN TOESTAND VERKEEREN, de nijverheid te »ontlasten van een drukkend bezwaar, dat den handel »met eene verlegging naar elders bedreigt, en de »scheepvaart belemmert, en

»te besluiten tot de afschaffing van de belasting, »bekend onder den naam van last- of tonnegeld.»

Dat adres is geteekend, gelijk wij zeiden, door bijna al de groote handelshuizen in onze koopsteden.

Om het bewijs te leveren, hoezeer partijzucht, en partijzucht alléén, de pen bestuurt bij de ministeriële drukpers in hare beschouwingen over het voorstel der negen leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, is het genoeg de aandacht te vestigen op de namen van hen, die te Amsterdam het adres teekenden.

Men vindt daaronder de teekeningen van de heeren:

**Gebroeders Hartsen.**
**Is. en D. Bahusen.**
**Louis Bienfait en Zoon.**
**Boissevain en Kooij.**
**Trakranen en C°.**
**van Eeghen en C°.**
**Petrus Scheffer en Zoon.**
**A. B. van Harpen en Zoon.**
**Hooglandt en Schluiter.**
**J. Luden.**
**J. en T. Marselis.**
**Wed. J. S. van de Poll.**
**Kerkhoven en Coutinho.**
**Luden en van Geuns.**
**Blaauw en C°.**
**G. C. Bosch Reitz.**
**van Baggen en C°.**
**Bunge en C°.**
**F. C. W. Calkoen.**
**B. Kooij Jz.**
**W. Kaars Sijpestein.**
**Kreglinger en C°.**
**Wed. van Starckenborg van Straten.**
**J. J. Granpré Molière.**
[illegible]
[illegible]
[illegible]

en nog vele anderen meer.

Wanneer men deze lijst van namen leest, zal ieder, die met Amsterdam bekend is, gereedelijk erkennen, dat men daaronder niet anders vindt dan soliede kooplieden, *steunpilaren van de Amsterdamsche beurs.*

Welnu, deze zoo te regt hoog in de algemeene achting aangeschreven mannen, zijn het met de negen voorstellers volkomen eens, dat men, welke moeijelijkheid er aan het afschaffen van belastingen verbonden moge zijn, *in het tegenwoordig tijdstip, dat 's lands financien in gunstigen toestand verkeeren*, aan het afschaffen van belastingen zonder equivalent, in den zin, dat, voor de afgeschafte eene andere belasting uitgeschreven moet worden, kan en moet denken.

Datzelfde verklaren *schier al de sommiteiten van den Rotterdamschen handel*, en even zoo de handel te *Dordrecht*, *Schiedam*, *Middelburg*, enz.

Daar men nu moeijelijk aannemen kan, dat zoo vele, tot de hoogste standen van de handelswereld behoorende mannen sedert September 1853 van gevoelen veranderd zouden zijn;

daar het hier niet is een adres van eenen opgeruiden hoop, dien het slechts te doen is, om politieke inzigten te bevorderen, of zijne vrienden op het kussen te krijgen;

daar men eindelijk niet mag, niet kan aannemen, dat een groot getal mannen, die zoo hoog in de Maatschappij staan, zoo zelfzuchtig zouden zijn, dat zij gaarne, in de eerst plaats in hun belang, het tonnegeld afgeschafd zagen, maar daarentegen ongaarne zouden zien, dat er, in dezen tijd van duurte, iets werd gedaan, dat ook regtstreeks ten voordeele van den burgerstand, elders dan in de groote Hollandsche steden woonachtig, kan strekken;

daar het eindelijk een feit is, dat de financiën van den Staat even goed de afschaffing van den accijns op het geslagt, als die van het tonnegeld kunnen dragen;

zoo meenen wij, dat de ministeriële pers in haren dollen ijver tegen personen, vrij wat pijlen heeft afgeschoten op hooggeachte landgenooten, van wie men aannemen mag, dat zij het tegenwoordig ministerie geenszins vijandig zijn.

Maar bovenal meenen wij, dat aan velen, ook wat dit onderwerp betreft, de oogen thans zullen opengaan over de waarde, die men te hechten heeft aan de argumentatie van die ministeriële pers.

De bloem van den Nederlandschen handel erkent, even als de negen voorstellers, *dat de toestand van 's lands financiën het afschaffen van eenige belasting zonder equivalent toelaat.* Hij vraagt dit, in zijn belang, aan de Regering. En nu die Regering in de stukken, die van haar uitgaan, bij herhaling en met nadruk verklaart, *dat zij geene belastingen wil afschaffen*, — nu daarentegen negen leden van de Kamer, op dit punt volkomen eensgezind met de meest geachte leden van den handelstand, door hun voorstel aanleiding geven, dat de zaak, die zoo velen verlangen, ten minste ter sprake worde gebragt — *nu* is hun voorstel eene partijzaak: *nu* kan het volstrekt niet in aanmerking komen: *nu* vaart de *Amsterdamsche Courant* op het hevigst uit tegen eene zaak, die zoo vele van de *meest vermogende* ingezetenen van Amsterdam van de Regering verlangden!

Wij weten geen sterker bewijs te vinden van de waarheid der meening, dat het der tegenwoordig bovendrijvende parij volstrekt niet om *zaken*, maar bloot om *personen* te doen is. De natie zal oordeelen. Wij doen een beroep op het gezond verstand van de natie, *en verzoeken dus onze geachte confrères het hier ter neder gestelde in hunne kolommen te willen overnemen.*

---

De Heer VAN LENNEP zeide in de zitting van 19 November:

»Ik zal tegen het in overweging nemen stemmen op de gronden reeds vóór mij ontwikkeld. Immers, ik begrijp, dat door »[illegible] zich illusiën heeft geschept, die haar hoe eerder hoe »beter dienen te worden ontnomen. Op dit oogenblik zullen gewis »velen onder hen dankbaar erkennen de pogingen, die door leden »dezer Kamer worden gedaan, om hen van een zwaren druk, of »van hetgeen zij althans als een druk beschouwen, te ontlasten. »Die negen voorstellers zijn op dit oogenblik in hunne oogen, »hunne vrienden, hunne beschermers; zij zien reikhalzend uit »naar het oogenblik, dat dit voorstel wet worde, want zij be»schouwen dat oogenblik als het tijdstip, waarop zij zich even »als anderen, meer door de fortuin gezegend, het zoo lang gemiste »dierlijk voedsel zullen kunnen verschaffen.»

Wij gelooven geen tegenspraak te zullen ontmoeten, wanneer wij beweren, dat bij de mingegoede klassen der natie geen de minste neiging bestaat, om zich illusiën te scheppen. Dat is meer het zwak van dichters, die zich meer in hooger sfeer bewegen. De natie is vooral in finantiële zaken zeer prosaisch. Als de mingegoede burger zich uit de stad zijner inwoning begeeft, waar plaatselijke belasting geheven wordt, weet hij juist op te geven, hoeveel hij buiten de poort een brood of een pond vleesch tot minder prijs verkrijgt. Zoo hij met zijn buurman een varken slagt, ondervindt hij in zijne beurs, wat hij nu behoudt bij hetgeen hij vroeger aan accijns betaalde, en acht dat voordeel reeds dadelijk eene belangrijke teruggave op de kosten van voeding. De knecht van den bouwman kan welligt spoediger dan een dichter berekenen, wat voor accijns, 38 opcenten en 10 pct. collectief zegel, door zijn baas wordt betaald voor het geslagte rund, en weet de moeite en onaangenaamheden op te tellen, die er moeten voorvallen bij de schatting en aan het Rijkskantoor, voor dat het geld betaald is; maar rekent zeker op de meerdere mildheid van den baas, als dat geld en die last niet meer noodig is. Zoo practisch is zijn aard, en zoo hij nu niet te leur gesteld worden, als hij verneemt, dat, in plaats van dat voordeel, de Staats-loterij, waarin hij nooit, maar wel ieder Amsterdamsch handelshuis, een lot speelt, zal afgeschaft worden?

»Wanneer wij aan de behandeling der begrooting zullen zijn »gekomen, zal ik waarschijnlijk mijne stem verheffen tegen eene »belasting, die ik veel meer als eene oorzaak van den druk der »mindere klasse beschouw, die veel meer aanleiding geeft tot »armoede onder de mingegoeden. Ik bedoel hier de Staats-loterij, »dien kanker, die zoo velen, welke zich anders dat dierlijk voedsel »zouden kunnen verschaffen, belet, het ooit te genieten.»

Wij merken nu op, dat de Heer VAN LENNEP het gevoelen der voorstellers deelt, dat de schatkist eene vermindering van belasting lijden kan; want de afschaffing der Staats-loterij vereischt eene belangrijke opoffering. Maar wij vreezen, dat bij de overpeinzing, welke belasting het meest drukt, de pels en het hermelijn, de portwijn en de champagne, waarover hij ook sprak, hem in een dichterlijk droomgezigt heeft voor den geest doen halen, zekere tooneelen uit zijn studententijd, waarin de alom bekende *Mozes* de hoofdrol heeft gespeeld.

---

### Nederlanderachtigheden.

*De Nederlander* (N°. 1052) wenscht, wat de niet-bekrachtiging betreft van het beroep van Ds. MEIJBOOM, te Amsterdam, »verschoond te blijven van de tusschenkomst Zijner Majesteit».

Wij hebben dit voornemen zeer loffelijk gevonden; want inderdaad Z. M. heeft, meenen wij, niet te oordeelen over de leer, die een wettig beroepen leeraar belijdt.

Maar de Nederlanderachtigheid komt achteraan.

In N°. 1054 verkondigt dezelfde *Nederlander*, dat in de Tweede Kamer »zal moeten worden aangedrongen »op de *verpligting* van het Gouvernement, om, zoolang »het de hoogleeraren der Godgeleerdheid tot vorming »van predikanten aanstelt, geene benoemingen te doen »welke bedroeven en beleedigend zijn, niet slechts voor »de zoogenaamde orthodoxen: maar voor ieder die eenig »belang stelt in de waarheden, die steeds het kenmerk »geacht werden van elke Christelijke Kerk.»

In 1052 weigert *de Nederlander* de hulp van Zijne Majesteit, » om het beroep van Ds. MEIJBOOM niet te bekrachtigen.

In 1054 eischt *de Nederlander*, dat de Regering alleen de zoodanigen benoeme tot hoogleeraren in de Godgeleerdheid, die aan de anti-revolutionnairen aangenaam zijn.

Hoe is deze tegenstrijdigheid verklaarbaar?

---

*De Nederlander*, schrijft:

*De Grondwet*, schaamt zich de overneming der navolgende zinsnede niet:

»De anti-revolutionnaire partij..... wel wetende, dat eene natie door langzame uithongering verzwakt, gemakkelijker te fanatiseren is dan eene moedige, krachtvolle, en dat alleen eene gezonde ziel in een gezond ligchaam kan wonen, ontraadde bij monde van haren profeet het *prise en considération.*»

Wij kunnen niet gissen, uit welken hoofde wij ons zouden behooren te schamen in het overnemen van die zinsnede uit het *Handelsblad*.

Gaarne bekennen wij, dat de volzin niet van »welwillendheid» in anti-revolutionnairen zin getuigt. De vraag is evenwel: bevat zij waarheid?

Er is echter ééne misstelling in.
Niet de profeet der anti-revolutionaire partij (de heer GROEN) ontraadde het *prise en considération*, dat deed de *adspirant*-profeet (de Heer VAN DER BRUGGHEN). [illegible] was evenwel de adspirant-profeet meer consequent dan de profeet zelf.

# Buitenland.

## FRANKRIJK.

Er hebben weder geruchten wegens zamenspanningen tegen den Keizer geloopen; er schijnen op verschillende punten des rijks, voortdurend in hechtenisnemingen plaats te hebben.

## TURKIJE.

Volgens den Parijschen *Constitutionnel* zou den 16 November eene Engelsche scheeps-afdeeling naar den mond van de Sulina zijn vertrokken, alwaar men beweerde dat de Russische overheden eenige schepen met granen hadden aangehouden. Ook eenige Fransche schepen zouden naar de Zwarte Zee stevenen, en wel in de rigting van Trebisonde. Men dient echter de bevestiging van een en ander af te wachten.

Het schijnt dat de Sultan veel spoediger, dan aanvankelijk het voornemen was, naar Adrianopel zal vertrekken. Hij zal zich echter aldaar niet lang ophouden, maar de linie van de vestingen Schumla, Widdin enz. bezoeken.

Men sprak den 28 te Parijs steeds van een nieuw ontwerp van nota door Frankrijk en Engeland beraamd; doch daarin moet geenerlei voorwaarde tot het opleggen van dwang zijn gelegen. Er is althans geen verdrag van dien aard tusschen beide mogendheden gesloten.

De *Times* bestrijdt intusschen in zijn n°. van den 28 de houding van onzijdigheid van Oostenrijk en Pruissen; het blad meent dat die mogendheden aldus de inzigten van Rusland bevorderen, zonder dat zij den moed hebben zich in zijn voordeel te verklaren. Bovendien wordt daardoor het gevaar voor het behoud des algemeenen vredes grooter. Engeland en Frankrijk zullen waarschijnlijk de bemiddeling met kracht moeten doorzetten. Indien de Keizer van Frankrijk den vrede van Europa bedreigd had, dan zou men op hem al de verantwoordelijkheid hebben doen drukken thans is dit het geval niet geweest. Wat zouden in bedoeld geval, de mogendheden van het vasteland gezegd hebben, indien Engeland zich onzijdig had verklaard? Op deze wijs redeneert het blad en het meent, dat de vrede van Europa het best zal gewaarborgd worden, indien alle groote mogendheden zich weder vereenigen om elke ongeregten aanval, aan welke zijde ook, af te keeren; onzijdigheid in dit oogenblik is miskenning van de pligten jegens geheel Europa.

— Men meldt uit Alexandrie, dat de Onder-koning op aandrang van de vreemde consuls, het besluit heeft ingetrokken, waarbij de uitvoer van granen boven de 400,000 ardebs verboden is. Zelfs is Stephan-beij, op wiens aanraden, dat besluit is genomen, als minister van buitenlandsche zaken afgezet, en door Mahmoud-beij vervangen.

## VEREENIGDE STATEN.

Er zijn nadere berigten uit Nieuw-York, te weten tot den 16 November. Een dagblad van die stad wil weten, dat de boodschap, waarmede de President Pierce het Congres zal openen, eene zinsnede zou bevatten, waarin, ofschoon het beginsel van onzijdigheid huldigende, openlijk zou worden verkondigd dat de republiek der Ver. Staten maar weinig meêgevoel voor de Engelsche mogendheden heeft, en wel vooral niet voor Engeland, dat Amerika vleit, als het dit noodig heeft, en hoont, als het dit straffeloos doen kan. Het is echter zeer te betwijfelen of zulk eene zonderlinge verklaring in een openbaar staatstuk zal worden gegeven. — Het Engelsch ministerieel Avondblad komt al bij voorbaat er tegen op, en zegt dat de regeringen van Engeland en de Ver. Staten op goeden voet staan; dat de eerste daarom echter het drijven tot aanhechting van Cuba niet behoeft goed te keuren. Het blad gewaagt ook van de onderneming naar Japan, welke men meent dat in Engeland zou worden afgekeurd, om dat het daarvan ook de voordeelen zou willen plukken. Maar Engeland heeft de meest afdoende verzekeringen van de Amerikaansche regering over die onderneming ontvangen.

Wat Cuba betreft, de jongste tijdingen gewagen alle weder van onrust, die op dat eiland heerscht, en van inhechtenisnemingen, welke aldaar hebben plaats gehad. Er waren een paar Britsche oorlogschepen in die wateren verschenen.

# Binnenland.

## Staten-Generaal.

### Tweede Kamer.

ZITTING VAN WOENSDAG, 30 NOVEMBER.

Aan de orde is de voortzetting van de beraadslaging over hoofdstuk V der Staatsbegrooting, en wel in de eerste plaats over de 3de afdeeling: *Nationale Militie en Schutterijen*,

De heer STORM VAN 's GRAVESANDE dringt aan op eene herziening van de wetten op de militie en schutterijen, en zoo eene geheele herziening niet spoedig genoeg tot stand komen, om dan in de bestaande wetten de zoo noodige partiële verbeteringen te maken. De heer GEVERS VAN ENDEGEEST vereenigt zich met de wenschen van den vorigen spreker; maar acht de betere organisatie der Schutterijen in vele opzigten nog dringender noodzakelijker dan die der Militie, ten betooge waarvan Spr. voorbeelden bijbrengt uit den slechten toestand, waarin die Schutterijen zich in 1830 bevonden hadden. De heer MACKAY sprak mede over dezelfde aangelegenheid in den zin der beide vorige Sprekers. Hij wees er op, dat het vorig Ministerie van gevoelen was, dat de regeling van de Militie behoorde vooraf te gaan aan die van de Schutterij; hij daarentegen meende, dat beide onderwerpen, tegelijk, in verband tot elkander behoorden te worden geregeld. Overigens vereenigde hij zich geheel omtrent al hetgeen ten aanzien van de dringende behoefte tot de onmiddellijke regeling gezegd was.

De heer SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE vindt geen zoo overwegend bezwaar in den duur van de dienst, zoo als die thans is overgeschreven. Hij achtte het onmogelijk, dat er steeds goede kaders zijn, anders dan op het papier; overigens dringt hij ook op partiële verbeteringen aan.

*De Minister van Binnenlandsche Zaken* acht het niet noodig eene geheele nieuwe wet vast te stellen, daar uit de wet van 1817 zeer veel zou kunnen worden overgenomen. De depart. van Binnenlandsche Zaken, Marine en Oorlog hebben bereids eene conceptwet in gereedheid gebragt, die spoedig zal worden ingediend. Hij gelooft overigens dat het wenschelijk blijft, om de regeling der militie te doen voorafgaan aan die van de schutterijen.

De derde afdeeling, artt. 50 en 51, wordt alsnu aangenomen.

Bij de *vierde* afdeeling, *Medische politie*, dringt de heer GODEFROI aan op de regeling der medische politie. Hier echter zou hij niet weten, hoe het thans geproneerde stelsel van partiële verbetering zou kunnen worden toegepast. De Heer SLOET TOT OLDHUIS, zich met de wenschen van den vorigen spreker vereenigende, en tot aandrang daarvan menig voorbeeld der heerschende kwakzalverij bijbrengende, betoogt bovendien de noodzakelijkheid eener regeling, omdat de tegenwoordige wetgeving ook belet het tot stand komen van nieuwe instellingen, gegrond op de nieuwe vorderingen der wetenschap, zoo als bijv. de voortreffelijke watergeneeskundige instelling *Bethesda*; waarvan men thans de heilzame werking belet. De Heer MACKAY acht de partiële verbetering mogelijk en wenschelijk; de heer WINTGENS gelooft, dat ons land op dit stuk verkeert in een staat van anarchie, en derhalve was regeling strikt urgent. De Heer VAN HOËVELL ondersteunde de vorige sprekers, vooral wat betreft de instelling *Bethesda*, en drukte de hoop uit, dat de lijdende menschheid weldra de vruchten dezer schoone inrigting zou mogen plukken.

De MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN erkent, dat er weinige onderwerpen zijn, die meer dringend behoefte vereischen; maar hij moet bekennen, dat het *onmogelijk* is spoedig op dit stuk eene nieuwe wet aan te bieden. Nogtans hij zal trachten, met eenige wijzigingen, het ontwerp van wet aan te bieden, dat vroeger eene Staats-commissie had ontworpen.

De Heer THORBECKE had met genoegen vernomen, dat op de medische politie niet eene partiële herziening was te wachten; want hij was, buiten de gevallen van zeer dringenden aard en van kleine wijzigingen, tegen partiële herziening, die eigenlijk niets anders was dan *uitstellen*. Spr. beantwoordt vervolgens den Heer GODEFROI, om aan te toonen wat de vorige Min. van Binnenl. Zaken in zake van dit onderwerp gedaan had; uit welk betoog blijkt, dat al het mogelijke was gedaan, om eene geheele en volkomen regeling der zaak te bespoedigen.

De artt. 52, 53, 54 en 55 worden *aangenomen*.

Bij art. 56 komt de heer GEVERS VAN ENDEGEEST terug op zijne, sinds jaren gemaakte aanmerkingen op eene regeling van de veeartsenijkunde, en na eenig antwoord daarop, door den Minister gegeven, werd art. 56 aangenomen.

De Vde afdeeling (verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur) lokt geene discussie uit, weshalve de artt. 57—63 zonder beraadslaging werden aangenomen.

Bij de VIde afdeeling (*Waterstaat en publieke werken*) voeren het woord de heeren VAN DER VEEN, LUFDEN, VAN NISPEN VAN SEVENAER, JESPERS, VAN BOSSE, STORM VAN 's GRAVESANDE, MACKAY, VAN GOLTSTEIN, ELOUT VAN SOETERWOUDE, HOFFMAN, STORM, BEENS, VAN WINTERSHOVEN en de MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Al deze spr. traden in meer of min breedvoerige beschouwingen over den stand onzer rivierwerken en de noodige verbeteringen. Onze lezers zullen ons verschoonen, wanneer wij tot al deze technische details niet afdalen, hoe gewigtig de zaak zelve overigens ook voor ons Vaderland zij.

De heer VAN BOSSE toonde aan, dat men thans voor den waterstaat f 100,000 meer aanvroeg dan 2 jaren geleden, en ofschoon hij de doeleinden der uitgaven zeer toejuichte, meende hij toch te moeten waarschuwen tegen overdrijving van de mildheid in deze, zoo als bijv. daaruit bleek, dat de Regering thans zal overgaan tot het verbeteren en onderhoud van eene vaart tusschen Amsterdam en Vreeland, en de inkomsten daarvan overlaat aan de gemeenten. Voorts betoogde de spr., zoowel als de heeren VAN NISPEN, STORM VAN 's GRAVESANDE en BRONT, de noodzakelijkheid, om de artikelen meer te splitsen, aangezien vele verschilsoortige posten onder één artikel waren zamengetrokken, zooals o. a. bleek uit art. 80, dat gesteld was ten bedrage van ruim f 275,000, zonder eenige specificatie hoegenaamd.

De heer VAN GOLTSTEIN gaf o. a. te kennen, dat hoezeer hij met genoegen had vernomen de verklaring van den Min. van Binnenlandsche Zaken, om bovenal den stoffelijken welstand der Natie te bevorderen, hij nogtans meende dat de *zedelijke* welstand niet behoorde uit het oog te worden verloren.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* heeft zeer kort de sprekers beantwoord, door in algemeenheden over de speciaal behandelde punten heen te loopen. Wat de hoogere uitgaven aangaan, die thans waren voorgedragen, de Min. verklaarde, dat de gunstige toestand der financiën dit toeliet; en ten aanzien van de meerdere splitsing der art. heeft de Minister daarop gewezen, dat juist deze inrigting tot stand was gekomen onder het vorig Ministerie.

De Minister kon evenwel niet ontkennen, dat ook hij gaarne grootere splitsing had verlangd, om zoo min mogelijk de reeds groote verantwoordelijkheid, welke thans op hem rustte, te verzwaren, maar daartegen hadden bijzondere omstandigheden zich verzet.

Dat de Minister overigens ook op hoogen prijs stelde de intellectuele welvaart der Natie meende hij wel niet opzettelijk te behoeven te betoogen, en gaarne zal hij ook medewerken om, zooveel dit kan, de instellingen van wetenschap onbekrompen te doen ondersteunen.

De heer VAN BOSSE deed met weinige woorden uitkomen dat hij niet alléén de aanmerking van de splitsing had gemaakt, maar ook andere leden; en dat het hem leed zou doen, indien *in* de Kamer even als *buiten* de Kamer, tegenwoordig, wanneer men spreekt over *zaken*, het terrein wordt overgebragt op *personaliteiten*.

De algemeene discussiën alsnu gesloten zijnde, werden artt. 64—69 aangenomen.

Bij art. 70 spreekt de heer DE BRAUW over de verbetering van den Hollandschen IJssel en stelde ten slotte voor om het bedrag van den post te verminderen met f 60,000, opdat er later worde overgegaan tot de verbetering van den IJssel, nadat de voor- en nadeelen daarvan rijpelijk zullen zijn onderzocht. De heer MACKAY, zonder zich te willen uitlaten over het amendement, meent dat het onderwerp belangrijk genoeg is, om er de aandacht op te doen vestigen. De heer VAN HOËVELL verklaarde, dat hij het amend. niet zou ondersteunen, omdat het doel was om de zaak nader te doen onderzoeken, en dat was juist hetgeen de Minister had beloofd; en er was geene reden om de belofte des Ministers te wantrouwen, terwijl het bovendien onvoorzigtig was om den Min. zoodanig te binden, dat indien het werk *moest* worden voortgezet, blijkens de uitkomst van het in te stellen onderzoek, hij daartoe geene middelen zou bezitten. De Heer GEVERS VAN ENDEGEEST wijst ook op de onvoorzigtigheid, die het zou zijn om door de aanneming van het amendem., een greep te doen in een geheel stelsel en het, als het moet, uit zijn verband te rukken. De heer ROCHUSSEN vindt zich bezwaard, om in technische zaken van dien aard, zonder genoegzame kennis, te beslissen; en daarom zal hij stemmen voor het amendement, ofschoon hij volstrekt niet wantrouwde den Minister, die beloofd had de zaak nog te zullen onderzoeken, juist omdat de Min. dit had verklaard meende de Spr. dat de f 60,000 niet noodig waren. De heer VAN HOËVELL verklaarde dat hij meer hield van *daden* dan van *woorden*; dat hij daarom, vertrouwende op de belofte des Ministers, tegen het amendement zoude stemmen, maar dat de heer ROCHUSSEN, door er vóór te stemmen, wel zou *praten* van vertrouwen maar het niet zou *toonen*. De heer DONKER meende dat men 't amend. moest aannemen, juist om den Min. gelegenheid tot het doen van een nader onderzoek te geven.

De MINISTER achtte zich, na de rede van den heer GROEN geheel ontslagen van de taak, om het amendem. van den heer DE BRAUW te bestrijden. Hoofdzakelijk verklaarde de Minister echter, dat hij een nader onderzoek zou instellen, want dat hij het had beloofd, en dat de Kamer te veel in de technische beoordeeling zou treden door het amendement aan te nemen.

Het amendement van den Heer DE BRAUW werd daarop met 58 tegen 6 stemmen *verworpen*. Art. 70 werd nu onveranderd *aangenomen*.

Morgen ten 10 ure voortzetting der discussie.

---

Blijkens het wets-ontwerp, houdende bekrachtiging van het besluit tot vermindering der regten op de granen en andere levensmiddelen, hebben enkele leden verklaard, dat zij in geheel den maatregel bezwaar zouden zien, voor zoover daarin de strekking lag, om tot het oude stelsel der schaalregten op den invoer van granen terug te keeren, dat is: om het bedrag dier regten afhankelijk te maken van de rijzing of daling der graanprijzen. De verkeerde werking van dit stelsel van schaalregten is, naar hunne overtuiging, vroeger zoo duidelijk gebleken, dat zij zich ten krachtigste zouden moeten verzetten tegen elke poging om het, onder welken vorm ook, op nieuw in [illegible]

Naar het oordeel van andere leden kan de voorgedragen maatregel, in zoover het daarbij eene [illegible] tijdelijken aard geldt, welker voortduring [illegible]

der graanprijzen in een later tijdsgewricht afhankelijk is, niet anders dan als van luttel beteekenis worden beschouwd. Zij wilden, dat men een aanmerkelijken stap verder ging, door het beginsel der handelsvrijheid eens voor al en in zijne volle uitgestrektheid op de granen toe te passen en meenden dus op eene algeheele, blijvende afschaffing der regten van invoer op de granen te moeten aandringen. Men heeft echter hiertegen aangevoerd, dat het niet raadzaam kan geacht worden, ter gelegenheid der bekrachtiging van eenen uit de omstandigheden van het oogenblik geboren maatregel, over een zóó gewigtig punt, als de geheele, blijvende opheffing der graanregten, te beslissen.

Ofschoon zulks niet regtstreeks met de tegenwoordige wet in verband staat, heeft men gemeend te dezer gelegenheid de aandacht der Regering te moeten vestigen op een punt, hetwelk met het oog op het openen der gelegenheid voor de minvermogende ingezetenen tot het erlangen van behoorlijk voedsel, van wezenlijk belang moet worden geacht. Het is algemeen erkend, dat de maïs of zoogenaamde Turksche tarwe een veel beter voedingsmiddel oplevert dan bijv. de aardappel. Intusschen is die graansoort hier te lande, vooral door de gelijkstelling daarvan met de tarwe bij de wet omtrent den accijns op het gemaal, onevenredig bezwaard. Ware dit niet het geval, de aanvoer daarvan uit Noord-Amerika zou waarschijnlijk, inzonderheid onder omstandigheden als de tegenwoordige, aanmerkelijk zijn en ook welligt de teelt hier te lande aangemoedigd worden. Men vraagt derhalve of er overwegend bezwaar zou bestaan, om, zoo de geheele afschaffing der regten en der belasting op de maïs of op het daarvan vervaardigde meel niet mogelijk is, die graansoort bij de heffing van den accijns op het gemaal met de rogge gelijk te stellen.

Bij de meer opzettelijke overweging van art. 1 van het wets-ontwerp heeft men vrij algemeen de vraag gedaan, of het tijdstip van den 1sten Julij 1854 voor het ten einde loopen der daarbij bedoelde schorsing van de hoogere regten van invoer op de granen en andere levensmiddelen, wel gelukkig gekozen is, en of het niet beter zou zijn, dat tijdstip eenige maanden later te stellen.

Door eenige leden is het verlangen te kennen gegeven, dat onder de levensbehoeften waarvan het inkomend regt bij de tegenwoordige wet verminderd wordt, ook de rijst worde opgenomen. Dat regt, hetwelk 30 cents per 100 Nederlandsche ponden bedraagt, is, wel is waar, almede gering, doch bij de klimmende prijzen ook van dit belangrijk voedingsmiddel zou de tijdelijke schorsing daarvan ten minste eenige verligting kunnen aanbrengen.

Men heeft de vraag gedaan, of, nu het inkomend regt op de granen zoo zeer wordt verminderd, niet in gelijke evenredigheid het inkomend regt op het meel moet worden verlaagd. De vermindering bedraagt bijv. voor de tarwe *f* 7.90 per last of per 2000 pond, en zou dus voor het tarwemeel ongeveer 40 cents per 100 pond moeten beloopen.

Op deze bedenkingen heeft de Regering o. a. geantwoord, dat het Koninklijk besluit van 15 September jl. in geenen deele de strekking heeft om tot het oude stelsel der schaalregten op den in- en uitvoer van granen terug te keeren. Het bewijs daarvan ligt zoowel in den considerans der wetsvoordragt als in hetgeen bij de Memorie van Toelichting is gezegd. Daaruit blijkt dat de redenen, welke den Koning tot de tijdelijke vermindering der regten op de granen geleid hebben, niet ontleend zijn uit een bezwaar hetwelk het bedrag der bestaande regten op zich zelf opleverde, maar uit de buitengewone maatregelen in naburige Staten genomen, om aldaar bij voorkeur de ladingen granen tot zich te trekken.

De Regering deelt ten volle in hetgeen men heeft aangevoerd ter bestrijding van het gevoelen van diegenen, die thans het beginsel van handelsvrijheid in zijne volle uitgestrektheid op de granen togepast wenschten te zien.

De Regering kan den invloed dien het in werking komen van het besluit van 15 September jl. tot nu toe op den invoer en de prijzen der granen hier te lande gehad heeft, voor alsnog niet onder cijfers brengen. Zij aarzelt evenwel niet aan te nemen dat, wierd het regt op de granen als vroeger geheven, de aanvoer bij voorkeur uit vreemde havens zoude zijn gestevend en zoo, bij verminderden voorraad, de prijzen hier te lande zouden zijn gerezen.

De Regering meent, dat het tot groot misbruik zou aanleiding geven, indien, ten aanzien van meel van granen [illegible] wordt aangevoerd, een verschil in de inkomende regten wierd gemaakt, daar het haar is gebleken, dat zelfs bij scheikundig onderzoek het hoogst moeijelijk is uit te maken van welk graan het meel herkomstig is. De vraag, of bij de heffing van den accijns op het gemaal de maïs niet met de rogge gelijk zou zijn te stellen, is welligt voor eene toestemmende beantwoording vatbaar, ofschoon het niet is te verwachten dat deze graansoort hier te lande, waar het boekweitmeel en grutten, als geheel onbelast, in vele streken vrij algemeen gebezigd wordt, spoedig als voedingsmiddel van het volk zal worden aangenomen.

Daar den laatsten tijd de maatregelen bekend zijn geworden, welke ten voordeele van aanvoer van levensmiddelen in de Staten van het Tolverbond zijn genomen, en die maatregelen zullen in werking blijven tot ultimo Sept., meent de Regering dat de termijn in art. 1 van de wetsvoordragt, in plaats van tot 1 Julij, zou kunnen worden verlengd tot 1 October.

De Regering heeft geen bezwaar gezien om ook de rijst in de voorgestelde vermindering te doen deelen.

Het regt op het meel is niet verminderd, omdat de aan te brengen vermindering zoo gering zou zijn dat zij van geen den minsten invloed op den aanvoer van dat artikel kon worden geacht. Het is evenwel juist dat voor de regten op de granen, gelijk die volgens de wet van 1847 zijn vastgesteld, 40½ cent in het regt *f* 1.50 per 100 pond meel zijn opgenomen, en daar men op gelijke vermindering in verhouding tot die op de granen schijnt aan te dringen, maakt de Regering geen bezwaar, ook thans in art. 2 der wetsvoordragt het meel en de daarmede gelijkstaande artikelen van den tariefpost tegen een regt van *f* 4.10 per 100 pond bij te voegen.

---

*'s Gravenhage*, 30 November.

Bij Koninklijk besluit van 29 Nov. heeft de Koning besloten 1°. in te stellen eene Staats-commissie, ten einde te onderzoeken welke maatregelen, met het oog op den tegenwoordigen toestand der slaven-bevolking in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, door de Regering kunnen en behooren te worden genomen; met opdragt aan die Staats-commissie om van hare bevinding verslag te doen, onder bijvoeging van de voorstellen, waartoe dat onderzoek mogt aanleiding geven; 2°. te benoemen: *a.* tot voorzitter derzelver commissie den heer J. C. Baud, oud-Minister van Koloniën, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; *b.* tot leden de heeren: J. C. Rijk, oud-Minister van Marine, oud gouverneur-generaal der Nederlandsche West-Indische bezittingen, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; mr. G. Groen van Prinsterer, staatsraad in buitengewone dienst, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; mr. J. Heemskerk Bzn., lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; R. F. baron van Raders, oud-gouverneur van Suriname; R. H. Esser, oud-gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden; mr. P. Kiers Smeding, oud-president van het geregtshof van Suriname; mr. A. Brugmans, advocaat te Amsterdam; en G. C. Bosch Reitz, koopman te Amsterdam.

---

Z. M. heeft benoemd tot 2de luits. bij het wapen der infanterie, bij het 1ste regem., den serg. J. F. J. Strengnart, van het 4de regem. van het wapen; bij het 2de regem. de serg. J. C. P. A. Lanzing, van het 1ste regem. infant., K. K. den Exter van den Brink, van het regem. gren. en jagers; almede den fourrier W. A. J. J. Kraal, van het 8ste regem. infant.; bij het 4de reg., den serg. J. J. Roelants, van het corps, en den fourrier L. C. Eras, van het 2de regem. infant.; bij het 5de regem., den serg. W. H. M. C. baron Stoutts de Landas, van het 4de regem. van het Wapen; bij het 7de reg. den fourrier J. H. Folkerts, van het corps.

---

Bij Koninklijk besluit zijn verminderd: 1°. tot op *f* 2, de geldboete van *f* 19, waartoe J. Floor, te Vreeland, door de arrondissements-regtbank te Zwolle is veroordeeld, wegens overtreding der verordeningen op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande; 2°. tot op *f* 10, de geldboete van *f* 25 waartoe W. Eveld, voerman te Epe (Pruissen), en 3°. tot op *f* 10, de geldboete van *f* 25, waartoe K. Beenink of Birning, voerman te Munster (Pruissen) door den kantonregter te Enschedé zijn veroordeeld, wegens het berijden van eenen straatweg met eenen vrachtwagen, waarvan de velingen der wielen niet de vereischte breedte hadden. Al deze vonnissen blijven overigens in hun geheel.

---

Z. M. heeft vergunning verleend 1°. aan het gemeentebestuur van Veendam, tot aanleg van een grindweg, leidende van de scheiding van de gemeente Wildervank, langs het Westerdiep over Muntendam, naar Zuidbroek, aansluitende aan den aldaar bestaanden provinciale kunstweg, en langs het Oosterdiep tot de Medemerklap en verder naar Muntendam; 2°. aan het gemeentebestuur van Meeden, tot aanleg van een grindweg van de Medemerklap, over Meeden en Westerlee, tot den weg van Scheemda naar Winschoten bij de Kloosterstille.

---

H. M. de Koningin heeft gisteren dadelijk na de aankomst van den Prins en Prinses Frederik in de residentie, aan HH. KK. HH. een bezoek gebragt en heden zal H. M. de Koningin-moeder insgelijks een bezoek bij HD. afleggen.

---

Men verneemt, dat het ontwerp van wet nopens het ambtenaar [illegible] bij den Raad van State is behandeld en dat het eerstdaags aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal worden aangeboden.

---

Zr. Ms. gezant te Konstantinopel berigt, dat blijkens aan hem gerigte kennisgeving der Turksche regering van 9 dezer, de uitvoer van granen, uit hoofde der tijdsomstandigheden, bij wijze van voorzorg, verboden is, bepaaldelijk uit Konstantinopel en alle plaatsen waar zich Turksche troepen bevinden. Er zal evenwel geene verhindering plaats hebben in den uitvoer van granen reeds aangekocht zijnde, die handelaren, die reeds contracten mogten hebben aangegaan, zullen dus niet worden bemoeijelijkt.

---

In de zitting van de gemeenteraad alhier van gisteren, is met algemeene stemmen, met uitzondering alleen van die van den heer Verkooijen, na discussie *aangenomen*, het voorstel van den heer de Pinto, ondersteund door de heeren van der Duijn en Grebel, strekkende, dat de Raad zich bij adres wende tot Z. M. den Koning en de beide Kamers der Staten-Generaal, ten einde te verkrijgen opheffing van de bepalingen, die eene vrije uitoefening der visscherij in den weg staan, en is aan de heeren voorstellers opgedragen het ontwerp [illegible] de [illegible]

---

De Minister van Oorlog, zich gedragende aan de advertentie, geplaatst in de *Staats-Courant* van [illegible] Julij 1850, heeft ter kennis van het publiek gebragt, dat bij het topographisch bureau van zijn departement op steen gegraveerd en afgedrukt is het blad *Eindhoven*, n°. 51, van de groote topographische kaart des Rijks, op de schaal van 1/50000 vervaardigd, en dat het voorschreven blad wederom zoowel bij het Departement van Oorlog als bij de Boekhandelaars, in voormelde advertentie opgegeven, is verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van *f* 2,80.

---

Gisteren is voor de eerste kamer der arr. regtbank te Amsterdam een aanvang gemaakt met de behandeling van het proces over het Haarlemmermeer tusschen de stad Leyden als eischeres en den staat als gedaagde.

---

De Overland-mail heeft berigten uit onze Overzeesche bezittingen tot 8 Oct. aangebragt.

Het belangrijkste nieuws is, dat de Gouv.-Generaal, bij besluit van 2 Oct., den uitvoer van gouden en zilveren munt, mitsgaders ongemunt goud en zilver, Japansche kobangs en stofgoud daaronder begrepen, tot 31 Dec. 1855 in geheel Ned. Indie, zal mogen plaats hebben, zonder betaling van uitgaande regten. Dit besluit is genomen, ten einde te gemoet te komen aan het tegenwoordig overvloedig aanbod van wissels en de daardoor te weeg gebragte belemmeringen in den handel, wegens den toenemenden uitvoer naar Australië, die onder de bestaande omstandigheden, bijna geheel door wissels moet worden betaald.

Van Sumatra's Westkust wordt gemeld, dat gedurende de maand Augustus de rust aldaar ongestoord is gebleven en de bevolking in vrede leeft. De cholera en kinderziekte, die in de zuidelijke afdeeling was uitgebroken, maakten geene belangrijke verwoestingen.

Uit de Molukko's wordt gemeld van 1 Sept., dat luidens berigten van Ternate, zeker Tabelloreesch roovershoofd, Laba genaamd, met zijn gevolg, bestaande uit 40 mannen en 72 vrouwen en kinderen, aldaar tot onderwerping is gekomen. Een ander persoon mede Laba genaamd en voorzien van eenen pas om van Ternate naar Batjan te gaan, had zich niet ontzien met zijne makkers naar Mangaraay te stevenen, om aldaar zeeroof te plegen.

---

De concessionarissen van de schroefstoombootvaart tusschen Rotterdam en de residentie, de heeren van Leeuwen, H. en M. van den Berg, hebben het daartoe bestemde kleine en sierlijke vaartuig uit Maintz ontvangen. Het is niet grooter dan eene ijzeren trekschuit en heeft van binnen twee zeer nette kajuiten. Men meldt, dat morgen eene proef op de Maas zal worden genomen en dat later, nadat eene proefvaart van Rotterdam naar deze stad in bijzijn van eenige autoriteiten zal hebben plaats gehad, het vaartuig in dienst zal worden gesteld en men voor 60 cts. in de 1ste en voor 40 cts. in de tweede kajuit de reis van hier naar Rotterdam zal kunnen doen.

---

** Onze Leidsche correspondent meldt ons het volgende: De heer Mr. J. Bake, heeft zijne betrekking als lid van den Gemeenteraad te Leyden nedergelegd en van dit besluit in de Raadsvergadering van den 29 Nov. jl. schriftelijk kennis gegeven.

---

Den 23 dezer werd door de afdeeling Dordrecht en omstreken der Hollandsche Maatschappij van landbouw voor de leden ter bezigtiging gesteld, eene verzameling van uitmuntende tot den landbouw en de veeteelt behoorende werktuigen.

---

De afdeeling Zwolle van de vereeniging *Het Metalen Kruis*, heeft zich ook onder bescherm heerschap van Z. M. gesteld. Z. M. heeft dat beschermheerschap aangenomen.

---

De nieuwe koornbeurs te Gorinchem is op 28 dezer voor den handel geopend en zijn aldaar ongeveer 2000 mudden graan ter markt gebragt.

---

Op 28 Nov. promoveerde aan de *Groningsche* Hoogeschool tot dr. in de verloskunde, de heer M. J. Baart de la Faille, Med. doct. te Leeuwarden, na verdediging van eenige verloskundige stellingen.

---

Den 25 dezer is te Utrecht overleden de luitenant-generaal, F. Knotzer, lid van het Hoog militair geregtshof enz.

---

De laatste schepen van de haringvloot zijn op 27 Nov. te Vlaardingen met 19 en 18 lasten behouden binnengekomen, zoo dat men zich thans over de gelukkige terugkomst van de geheele vloot mag verheugen. Men is bezig met het gereed maken van de schepen voor de winter- of beugvaart.

---

De gemeenteraad te Haarlem heeft burgemeester en wethouders magtiging verleend tot het onderzoek van den grond van het fundament voor het op te rigten standbeeld van Laurens Jansz. Coster.

# Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Tot mijne verbazing heb ik gezien, dat onder de velerlei middelen, die tot bestrijding van het zoogenaamde voorstel der negen mannen aangewend worden, ook begrepen is de onverklaarbare stelling, dat de accijns op het geslagt den prijs hiervan niet zoude verhoogen. Ik zal niet herhalen wat daartegen in talrijke vertoogen reeds is aangevoerd en waardoor, mijns inziens, onwederlegbaar bewezen is. 1°. dat uit den aard der zaak de accijns den natuurlijken prijs van het vleesch met even zooveel verhoogt, als het bedrag, van den accijns uitmaakt en 2°. dat in de gegevene omstandigheden, nu er in Engeland geen accijns van het vleesch wordt geheven, en de kosten van vervoer daarbenen met de risico minder bedragen dan onze belasting, de prijsverhooging hier te lande nog vermeerderd wordt naardien «accijns dezelfde werking heeft als een premie van uitvoer» en alzoo dezen op eene onnatuurlijke wijze bevorderende, onzen beschikbaren en noodigen voorraad vermindert. Ik wenschte daarbij alleen nog te voegen, dat 3°. onze accijns het laatstgemelde nadeel in meer dan dubbele mate te weeg brengt *omdat hij geheven wordt naar de waarde*. Voor zooveel mij bekend is, werd dit nog niet opgemerkt, althans openlijk betoogd; en het zij mij derhalve geoorloofd, de gegrondheid van mijn beweren kortelijk te staven.

Men stelle, dat de belasting geheven werd niet naar de *waarde*, maar naar het *gewigt*, b. v. tot 5 cent per (ned.) pond. Dan zou zij van een rund van 300 pond bedragen *f* 15,— en alzoo bijna even veel als naar de bestaande wet zoolang de waarde van zulk een rund niet meer dan *f* 100. beloopt. Immers van zulk eene waarde is de belasting in

| | |
|---|---|
| hoofdsom | *f* 10.— |
| collectief zegel | „ 1.— |
| opcenten | „ 4.18 |
| Te zamen | *f* 15,18. |

Door wat gebeurt er wanneer de waarde stijgt? Een rund van 300 pond heeft eene waarde van b. v. *f* 150.— Dan zou, zoo de belasting naar het gewigt werd geheven, haar bedrag hetzelfde blijven, namelijk *f* 15.— Nu daarentegen, naar de waarde geheven wordende, stijgt zij tot *f* 22,77. In het eerste geval zou de 300 pond vleesch, voor *f* 150.— gekocht, met de belasting gekost hebben *f* 165.—; in het laatste kost dezelfde hoeveelheid *f* 172.77. Van welken invloed dit zijn moet op den uitvoer, valt in het oog. Wanneer men in Engeland voor het vleesch slechts evenveel betaalt als hier, dan heeft de veehandelaar of landbouwer, die uitvoert, bij eenen nederlandschen marktprijs van *f* 100.— voor de 300 pond, *f* 15,18 om zijne kosten van vervoer enz., te dekken. Is dit te min, dan zal hij niet uitvoeren; is het meer, dan zal hij het wel doen; en voert hij reeds uit bij eenen marktprijs hier ten lande van *f* 100.—, hoeveel te meer zal hij het dan bij eene rijzing tot *f* 150.—, die hem, in plaats van *f* 15,18, niet minder aanbiedt dan *f* 22.78, terwijl zijne uitgaven dezelfde blijven! Eene andere voorstelling van dezelfde feiten doet dit welligt nog duidelijker uitkomen. De slagter hier en die in Engeland betalen beiden het rund van 300 pond

| | |
|---|---|
| met. | *f* 172.77 |
| Daarvan gaat in Nederland af voor den accijns. | „ 22.77 |
| De veehandelaar ontvangt dus slechts | *f* 150.— |
| In Engeland bekomt hij | *f* 172.77 |
| Daarvan gaan alleen af de kosten van vervoer en risico, die minder bedragen dan | *f* 15.18 |
| En hij behoudt dus voor den prijs van zijn vee ten minste | *f* 157.59 |

Het spreekt van zelf, dat hij dit voordeel niet voorbijziet en derhalve aan de Engelsche markt de voorkeur geeft en te meer zal geven naar mate de prijs van het vleesch in beide landen stijgt.

De belasting naar de *waarde* heeft alzoo ten gevolge, dat, in strijd met alle beginselen, *naar mate het vleesch binnenslands duurder wordt, de premie van uitvoer wordt verhoogd, dat is de uitvoer bevorderd.*

Hieraan is het toe te schrijven, dat, in weerwil van onze buitengewoon hooge vleeschprijzen en niettegenstaande het nederlandsche vleesch in Engeland goedkooper is dan hier, de uitvoer evenwel blijft voortduren.

Moest dit alleen in den tegenwoordigen tijd niet voldoende zijn, om het voorstel tot afschaffing van den accijns te doen aannemen; en kunnen zelfs zij, die tot nog toe de hevigste tegenstanders van afschaffing van belastingen waren, in de waarheid van het hierboven aangevoerde niet eene allezins afdoende regtvaardiging vinden van een goedkeurend votum?

Schiedam 28 November. P.

---

Mijnheer de Redacteur!

Een ingezonden stuk uit Zutphen, wegens het voorgevallene tusschen de Rijks-ambtenaren en eenen landbouwer te Warnsveld, voorkomende in nº. 155 van Uw algemeen gelezen en veel geacht dagblad, geeft mij aanleiding, om ook eenige regels in Uwe kolommen te verzoeken voor het navolgende.

In deze gemeente is het benaderen van aangegeven slagtvee geene ongewone zaak meer; het gebeurt van tijd tot tijd. Voor zooveel mij bekend is zijn de ambtenaren alhier niet zoo onvoorzigtig om den slager een zeker bedrag voor schadevergoeding te vragen; wel neen! die heeren zijn wel slimmer en schijnen te begrijpen, dat een slager niet zonder winst werkzaam is, en dat zij, door als het ware in zijn beroep te stappen, ook dezelfde winsten kunnen genieten. Wat doen zij dan? Zij benaderen nu en dan een beest, bij voorkeur een groot, en laten het slagten, terwijl eene hunner vrouwen, als vleeschverkoopster gepatenteerd, zich met uitverkoop belast; — en zie daar de verdiensten des slagters in de zakken der ambtenaren gevloeid; zie daar den slager gedoemd om voor 7 per cent van zijne inkoopsprijzen (want daar beneden durft hij toch zeker zijn vee niet aan te geven), ten genoege en ten voordeele der ambtenaren, soms, drie à vier dagen het land rond te loopen, om vee te koopen, dat hem zijn levensonderhoud moet verschaffen.

Zou men dit ook plagerij mogen noemen, als een slager op deze wijze zijne winsten ziet besnoeijen, daar hij die dus doende aan de schatkist of aan de ambtenaren moet afstaan? Wij gelooven, dat het een erger, verachtelijker naam verdient. Wij erkennen gaarne de noodzakelijkheid van een middel, om de schatkist voor te lage aangiften op dit punt te vrijwaren, maar wenschten, om der billijkheidswille, dat heeren Commiesen het aangeslagene vee, niet op de wijze, hierboven aangehaald, mogten verkoopen; want wij houden het voor uitgemaakt, dat men alhier de benadering meer doet met het oog op eigen bevoordeeling, dan uit besef van pligt.

Wij zullen ons gelukkig achten, indien deze onze mededeeling strekken moge, om nog duidelijker aan te toonen de noodzakelijkheid die bestaat, om den accijns op het geslagt af te schaffen.

*Hontenisse*, 27 November 1853. † † †

---



---

# Laatste Berigten.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°. eervol ontslag verleenen aan de heeren P. J. de Hoop en D. Oppedijk, als rekenmeesters der contributie Wijnbritseradeels cum annexis zeedijken;

2°. te benoemen: tot dijkgraaf van den Auvergne polder, prov. Noordbrabant, den heer C. Volkers; tot tweeden gezworen van den Oud-Glimispolder, prov. N. Brabant, den heer G. Dankers; tot hoogdijkheemraden van het Oudeland van Altena, prov. Noordbrabant, de heeren C. A. de Jong en [illegible] tot buitengewoon heemraad in het polderdistrict [illegible] Marsch, Liede en Oudewaard, provincie Gelderland, den heer H. van de Poll; tot gezworenen in den Wa[illegible] polder onder Ooltgensplaat, Z. Holland, de heeren [illegible] Hobbel en A. van Weel Dz.; tot hoofdingeland van de Zijpe- en Hazepolder, prov. N. Holl. den hr. J. Kruijer; tot heemraad van den polder het Hoornder Nieuwland op Texel, provincie Noordholland, den heer A. Spigt; tot hoogheemraad van den Lekdijk bovendams, provincie Utrecht, den heer F. de Ridder; tot dijkgraaf van den Lekdijk bovendams, provincie Utrecht, den heer Mr. J. H. C. van Hengst; tot dijks-gedeputeerde bij de vijf deelen Zeedijken contributie binnendijks, provincie Friesland, den heer jhr. U. J. H. van Beijma thoe Kingma; tot dijks-gedeputeerde bij de vijf deelen Contributie buitendijks, provincie Friesland, den heer J. A. Hibma; in het bestuur van Wijnbritseradeels zeedijken, provincie Friesland; tot gedeputeerden, J. A. Visser en H. Oneides; tot mindergetallen de heeren R. J. Veldhuis, [illegible] M. R. Vietstra, A. J. Breeuwsma en H. L. Nauta; tot rekenmeesters de heeren J. Wouters, A. H. Trompp, [illegible] ten Cate van Grongrijp, J. W. Oppedijk en E. W. van Popta; tot lid van de directie van het Tienkarspelen Zijlvest, provincie Groningen, den heer A. A. Maarsing.

---

# Prijs-Courant der Effecten.

**AMSTERDAM**, 30 November 1853.

| **Nederland.** | Pct. | | **Rusland.** | Pct. | |
|---|---|---|---|---|---|
| Ned. W. Schuld | 2½ | 61⅛ 3/16 ¼ | | | |
| Dito Certificat. | 3 | 73⅛ 5/16 3/16 | *Hope* 1798/1816 | 5 | 103⅞ 4 |
| Dito Dito | 4 | 91⅞ 2¼ 2¼ | Dito 1828/1829 | 5 | 102¼ |
| O. I. Leening | 4 | | Cert. 1831/1833 | 5 | |
| Amort. Syndic. | 3½ | | Dito Dito | 4½ | 95 |
| Hand.-Maats. | 4½ | | Dito *Hope* | 5 | |
| **België.** | | | Dito *Stieglitz* | 4 | |
| Certificaten | 2½ | | Dito dito 2e Ser. | 4 | |
| Dº *Rothschild* | 2½ | | [illegible] | 6 | |
| **Frankrijk.** | | | [illegible] dito | 6 | |
| Obligatiën | 3 | | **Polen.** | | |
| **Spanje.** | | | | | |
| Nieuwe | 1 | [illegible] | Obligatiën | 4 | |
| Dito Buitenl. | 3 | [illegible] | | | |
| Dº Binnenl. | [illegible] | 40 11/16 13/16 | **Oostenrijk.** | | |
| Bew. [illegible] | | 5⅜ 7/16 (13/16 | Metalliek | 5 | 75⅞ 11/16 |
| Amort. Schuld. | | | Dito bet. Amst. | 5 | 90⅛ |
| **Portugal.** | | | Dito letter B. | 5 | 90[illegible] |
| Londen nieuwe | 5 | 36⅞ ½ 7/16 | Dito 1847 | 2½ | 38 15/16 9/16 |
| Dito uitgest. | 4 | | Dito 1851/1852 | 2½ | 38 13/16 [illegible] |

Braz. bij Roths. p. s. 500 5 pct. 95½. Mexic. te Londen 3 pct. 22 15/16, 3 1/16, 23; Dito Oub. 22 13/16, 15/16; Guen. te Lond. p. s. 100 2½ pct. 18¾; Dito [illegible] 7 15/16.

Binnenl. fondsen blijven na verscheidene fluctuatiën weder bijna als gisteren, van Buitenl. effecten was alleenlijk in Spaansche, Portugeesche en Mexicanen de handel zeer levendig, en blijven ongeveer onveranderd; Oostenrijksche, Russische en de overige waren daarentegen lusteloos.

---

FRANKFORT, Dingsdag, 29 Nov. 5 pct. Metal. 78⅞; Bankactien 1328; 1 pct. Spanje 21½; dito 3 pct. 40⅞; wissel op Weenen 102.

De beurs was algemeen flaauwer gestemd.

---

LONDEN, Dingsdag 29 November. Consols op t. 95⅛; Mexico N. 3 pct. 24⅞; Peru 4½ pct. 71½; Spanje 1 pct. 22[illegible]; Certificaten 5⅜; Rusl. 4½ pct. 98, dito 5 pct. 111½; Sardinie 5 pct. 92.

PARIJS, Dingsdag 29 November. Fr. 4½ pct. op t. 100.0[illegible] dito 3 pct. op t. 74.25; Spanje binn. 3 pct. 41[illegible]; dito [illegible] pct. 21¾; Belgie 4½ pct. 95; N. Metall. 5 pct. 92.

WEENEN, Dingsdag 29 November. N. Metal. 92[illegible] dito lett. B 109; Bankactien 1331; Lomb. 5 pct. 99[illegible] [illegible] v. fl. 250 135¼; Wissel Lond. 11.20; Parijs 136¼; [illegible]

---